

Kreisschreiben

des k. k. galizischen Landes-Guberniums.

In Betreff der Errichtung von Handelskammern. O zaprowadzeniu izb handlowych.

In Folge Erlasses des hohen Handels-Ministeriums vom 15. December 1848 Zahl 660 hat der Ministerrath in Anerkennung des dringenden Bedürfnisses der bal- digen Errichtung von Handelskammern in allen Orten der Monarchie, wo sie durch eine ausge- dehntere Gewerbs- und Handels- thätigkeit bedingt werden, den ein- helligen Beschlüß gefaßt, die Be- stimmungen des von einem Comité von Sachverständigen mit Benützung der in verschiedenen Provinzen diesfalls ausgesprochenen Ansichten ausgearbeiteten, in der Beilage enthaltenen provisori- schen Gesetzes in Wirksamkeit tre- ten zu lassen, und ihre bindende Kraft in so lange zu erstrecken, bis ein eigenes Handelskammergesetz in Berathung gezogen und festge- stellt seyn wird.

Was hiemit zur allgemeinen Kenntniß mit dem Bemerkung ge- bracht wird, daß die Bezeichnung der Orte, in welchen Handelskam- mern zu errichten seyn werden, nachfolgen werde.

Lemberg am 1. Februar 1849.

Według reskryptu wysokiego Mi- nisterstwa handlu z dnia 15go Grudnia 1848, do l. 660, Rada Mi- strów, uznając nagłą potrzebę przed- kiego zaprowadzenia izb handlowych we wszystkich miejscowościach monarchii, gdzie ich się domaga większy ruch przemysłowy i handlowy, postano- wila jednogłośnie, wprowadzić założone tutaj postanowienia prawa tymczasowego, wypracowanego przez komitet znawców, ze względem na wynurzone w tej mierze w różnych prowincjach zdania, i ich moc o- bowiązującą na tak długo rozeią- gnącą, aż osobne prawo o izbie han- dlowej pod obradę wzięte i usta- nowione zostanie.

Co się niniejszym z tą uwagą do powszechniej wiadomości podaje, że miejsca, w których izby handlowe założone być mają, później się wy- mieni.

We Lwowie dnia 1. Lutego 1849.

Agenor Graf von Goluchowski,

Landes-Chef.
G. v. Goluchowski
1849

G. v. Goluchowski
1849

Provisorisches Gesetz

für die Errichtung von Handelskammern.

Der Ministerrath hat sich bei dem dringenden Bedürfnisse in Wien und mehreren Provinzialstädten baldigst Handelskammern ins Leben zu rufen, veranlaßt gefunden, die nachstehenden Bestimmungen in Wirklichkeit treten zu lassen, welche bis zur Feststellung eines Handelskammer-Gesetzes durch den hohen Reichstag zu gelten haben.

Errichtung der Handelskammern.

§. 1.

Handelskammern in ihrer unmittelbaren Unterordnung unter dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten, sind in allen Orten der Monarchie, wo sie durch eine ausgedehnte Gewerbs- und Handelsthätigkeit bedingt werden, zu errichten.

Bestimmung derselben.

§. 2.

Die Handelskammern, als berathende Institute, haben im Allgemeinen die Bestimmung:

Wünsche und Vorschläge über alle Gewerbs- und Handelszustände in Verhandlung zu nehmen, und über erhaltene Aufforderung, oder auch ohne dieselbe, ihre Ansichten und Gutachten für die Erhaltung und Förderung des Gewerbsleibes und des Verkehrs, zur Kenntniß der Behörden zu bringen.

§. 3.

Zu ihrem Wirkungskreise gehören insbesondere:

- a) Vorschläge zur Verbesserung der Handels- und Gewerbsgesetzgebung.
- b) Anträge über die Mittel zur Förderung und Belebung der Gewerbe und des Handels, und zur Beseitigung der Ursachen, welche die Fortschritte in denselben hemmen.
- c) Die Erstattung von Auskünften und Berichten an die Behörden über auf Handel und Industrie Bezug habende Angelegenheiten.
- d) Die Verfassung von Nachweisungen über den Stand der Gesamtindustrie, und der dabei beschäftigten Personen.

TYMCAZOWA USTAWA

d o

zaprowadzenia izb handlowych.

Rada Ministrów, mając wzgląd na nągłą potrzebę zaprowadzenia jak najprędzej w Więdniku i kilku miastach prowincyjnych izb handlowych, spowodowaną się widziała, wprowadzić następujące postanowienia w wykonanie, mające obowiązywać aż do ułożenia przez wysoki sejm ustawy o izbach handlowych,

Zaprowadzenie Izb handlowych.

§. 1.

Izby handlowe, zawiłe bezpośrednio od Ministerstwa handlu, rzemiosł i budowli publicznych, mają być wszędzie w Monarchii zaprowadzone, gdzie ich się domaga wielki ruch rzemiosłowy i handlowy.

Ich przeznaczenie.

§. 2.

Przeznaczeniem Izb handlowych, jako zakładów doradczych, jest w ogólności:

Brać pod rozprawę życzenia i projekta, tyczące się stanu wszelakiej rzemiosłowości i handlu, i na wezwanie albo i bez tego podawać do wiadomości władz swoje mniemanie i zdanie co do utrzymania i podzwignienia przemysłu i handlu.

§. 3.

Do zakresu ich działania należą szczególnie:

- a) Projekty do ulepszeń w prawodawstwie handlowym i rzemiosłowym,
- b) Wnioski co do środków do podzwignienia i ożywienia rzemiosł i handlu, i do uchylenia powodów, tamujących postęp w tychże;
- c) Dawanie objaśnień i zdawanie sprawy władzom w sprawach, tyczących się handlu i przemysłu;
- d) Robienie wykazów stanu przemysłu ogólnego, i osób, które on zatrudnia;

- e) Die Mitwirkung bei der Regelung des Zolltarifes.
- f) Vorschläge über Ernennungen von Consuln, Handels-Agenten und Sensalen, so wie auch zur Errichtung von Consulaten, Börsen und öffentlichen auf Handel und Gewerbe Bezug habenden Anstalten.
- g) Die Erstattung von Gutachten, über Sensationen und andere Auslagen für öffentliche im Interesse der Industrie und des Handels ausgestellte Personen.
- h) Die Berechtigung, mittels Correspondenz sich mit den Behörden und andern Handelskammern über Verbesserungen in Gewerbs- und Handels-Angelegenheiten in Verbindung zu setzen.
- i) die Verpflichtung, spätestens im Monate März jeden Jahres einen ausführlichen Bericht über den Zustand und den Gang der Industrie und des Handels des abgelaufenen Jahres, an das Handels-Ministerium zu erstatten.

§. 4.

Die Handelskammern sind über neue Gesetze und Verordnungen in Gewerbs- und Handelsangelegenheiten, bevor dieselben erlassen, oder die bestehenden wesentlich geändert werden, um ihr Gutachten zu vernehmen.

Zahl und Eigenschaften der Mitglieder.

§. 5.

Jede Handelskammer hat mit Inbegriff des Vorsitzenden aus nicht weniger als 9 und nicht mehr als 21 Mitgliedern zu bestehen.

Das Ministerium bestimmt über Antrag des Dires, in welchem Handelskammern zu errichten sind, die Anzahl der Mitglieder.

§. 6.

Zum Mitgliede der Handelskammer kann jeder in den industriellen und commerciellen Wissenschaften Bewanderte, der großjährig ist, und in dem Bezirke der Handelskammer seinen Wohnsitz hat, gewählt werden. Zwei Drittheile der Mitglieder müssen jedoch ein Gewerbs- oder Handelsgeschäft für eigene Rechnung betreiben.

§. 7.

Wer durch gerichtliches Erkenntniß in der Ausübung der bürgerlichen Rechte beschränkt wird, oder seinen Wohnort aus dem Bezirk, wo er wählbar ist, verlegt, hört auf Mitglied der Handelskammer zu seyn.

e) Pomoc w uregulowaniu taryfy dla;

- f) Propozycje do mianowania konzulów, agentów handlowych i sensalów, tudzież do ustanowienia konzulatów, giełd i zakładów publicznych, odnoszących się do handlu i rzemiosł.
- g) Dawanie zdania o sensacyjach i innych wydatkach dla osób w publicznej służbie, w interesie przemysłu i handlu ustanowionych.
- h) Upoważnienie zostawiania listownie w styczności z władzami i innymi izbami handlowymi w przedmiocie ulepszeń w sprawach rzemiosł i handlu.
- i) Powinność składania Ministerstwu handlu najpoźniej w miesiącu marcu każdego roku dokładnego sprawozdania o stanie i ruchu przemysłu i handlu w roku przeszły.

§. 4.

Izby handlowe mają być zapytane o zdanie względem nowych ustaw i rozporządzeń w rzeczach rzemiosł i handlu, nim te będą wydane, albo obecne istotnie zmienione.

Liczba i własności członków.

§. 5.

Każda Izba handlowa, licząc i przewodniczącego, ma się składać najmniej z 9iu a najwięcej z 21 członków.

Ministerstwo wyznacza liczbę członków na wniosek miejsca, w którym Izby handlowe mają być zaprowadzone.

§. 6.

Na Członka izby handlowej może być obrany każdy obeznaný z naukami przemysłowemi i handlowymi, który jest wieloletny i zamieszkały w okręgu izby handlowej. Dwie trzecie członków muszą atoli trudnić się na własny rachunek jaką czynnością rzemiosłową albo handlową.

§. 7.

Hogo wyrok sądowy w używaniu praw cywilnych ogranicza, albo kto przeniósł swoje siedlisko z okręgu, w którym może być obranym, ten przestaje być członkiem izby.

Berufung der Mitglieder.

§. 8.

Die Berufung der Mitglieder in die Handelskammern geschieht durch Wahl.

§. 9.

Die Mitglieder werden auf drei Jahre gewählt. Alljährig am 31. December tritt ein Drittheil durch das Los aus. Von den bei der Errichtung der Handelskammern gewählten Mitgliedern hat ausnahmsweise das erste Drittheil nach Ablauf des zweiten Jahres auszutreten.

§. 10.

Die austretenden Mitglieder sind erst nach einem Jahre wieder wählbar.

Ohne Grund kann Niemand die auf ihn gefallene erste Wahl ablehnen.

Ob die Gründe für die Ablehnung der Wahl eine Berücksichtigung verdienen, entscheidet die Handelskammer, welche immer mit 2/3 der Mitglieder als constituit angesehen wird.

§. 11.

Bei der Errichtung der Handelskammer in der Haupt- und Residenzstadt Wien sind alle bei dem niedrigeren Mercantil- und Wechselgerichte protokollierten Gewerbs- und Handelsleute wählberechtigt; bezüglich der Provinzialstädte, bleibt die Bestimmung des Wahlmodus den Gewerbs- und Handelsleuten des Bezirkes, für welchen die Handelskammer errichtet werden soll, überlassen. Der diesfällige Vorschlag ist der Bestätigung des Handels-Ministeriums zu unterbreiten.

§. 12.

Die Behörde hat die Wahl einzuleiten, und die Umlaufschreiben an die Wahlberechtigten zur Versammlung an dem bestimmten Wahltag zu erlassen.

Die Wahl geschieht mittels geschlossener Wahlzettel.

Kein Wähler ist berechtigt, Andere zur Stimmbildung zu bevollmächtigen.

Bei der Wahl entscheidet die relative Stimmenmehrheit.

§. 13.

Die Berufung neuer an die Stelle der austretenden Mitglieder geschieht in derselben Weise, welche im §. 11 vorgezeichnet ist.

Zwołanie Członków.

§. 8.

Zwołanie Członków do Izby handlowej dzieje się oborem.

§. 9.

Członków obiera się na trzy lata. Co rok w dniu 31ym Grudnia występuje trzcia część, na którą los padnie. Z członków, wybranych przy zaprowadzeniu izb handlowych, ma wyjątkowo pierwsza część po upływie drugiego roku wystąpić.

§. 10.

Członkowie występujący mogą być dopiero po upływie roku obrani.

Bez powodu nie może nikt wymówić się od pierwszego obioru, który padł na niego.

Czy powody do nieprzyjęcia miejsca na członka izby zasługuja na wzgląd, rozstrzyga Izba handlowa, która zawsze w 2/3 członków uważa się za ukonstytuowaną.

§. 11.

Przy zaprowadzeniu Izby handlowej w głównym i stołecznym mieście Wiedniu mają prawo należenia do obioru wszyscy profesjonaliści i kupcy, zapisani u niższego austriackiego sądu handlowego i wekslowego; co do miast prowincyjnych porucza się ustanowienie sposobu obierania profesjonistom i kupcom okręgu, dla którego zaprowadza się Izbę handlową. Projekt do tego ma być Ministerstwu handlu do potwierdzenia przedłożony.

§. 12.

Władza przysposobi obór i wyda okólniki do mających prawo obierania, wzywające do zgromadzenia się na dniu do obioru wyznaczonym.

Obór odbywa się kartkami zamkniętymi.

Żaden obiorca nie ma prawa upoważniać kogo innego do głosowania.

W oborze rozstrzyga względna większość głosów.

§. 13.

Wezwanie nowych Członków na miejsce występujących dzieje się tym samym sposobem, jaki w §. 11 przepisano.

Vorlage eines Verzeichnisses der Mitglieder.

§. 14.

Der Wahlact und das Verzeichniß der gewählten Mitglieder der Handelskammer ist dem Minister des Handels vorzulegen. Die Namen der Gewählten sind durch die Provinzial- Zeitungen bekannt zu geben.

Wahl des Vorsitzenden.

§. 15.

Die Handelskammer wählt auf ein Jahr aus ihrer Mitte den Vorsitzenden und dessen Stellvertreter. Der Vorstand der Landesregierung und jener der Municipalität sind Ehrenmitglieder der Handelskammer und haben, wenn sie in der berathenden Versammlung erscheinen, Sitz und Stimme.

Ernennung des Secretärs und Hilfspersonals.

§. 16.

Jede Handelskammer ernennt den zur Beauftragung der Schreibgeschäfte beförderten Secretär und das erforderliche Hilfspersonale.

Versammlungen.

§. 17.

Die Versammlungen der Kammer sind ordentliche und außerordentliche.

Die ordentlichen Versammlungen haben wenigstens alle Monate zweimal an voraus bestimmenden Tagen, die außerordentlichen über Berufung des Vorsitzenden stattzufinden.

§. 18.

Um einen Beschuß fassen zu können, muß wenigstens die Hälfte der Mitglieder in der Versammlung anwesend seyn.

Die Beschlüsse werden durch Stimmenmehrheit gefaßt, die Stimme des Vorsitzenden entscheidet bei Gleichheit der Stimmen.

§. 19.

Ueber jede Berathung ist ein Protokoll zu führen.

Przedłożenie spisu Członków.

§. 14.

Akt obioru i spis obranych członków Izby handlowej mają być Ministerstwu handlu przedłożone. Nazwiska obranych należy ogłosić gazetami prowincyjnymi.

Obior przewodniczącego (prezesa).

§. 15.

Izba handlowa obiera na rok z pośród siebie prezesa i jego zastępcę.

Przełożony Rządu krajowego i przełożony gminy miejskiej są Członkami honorowymi izby handlowej i, będąc na obradach izby zasiadają i mają głos.

Mianowanie Sekretarza i osób do pomocy.

§. 16.

Każda izba handlowa mianuje płatnego sekretarza do załatwiania czynności pisemnych, i potrzebne do pomocy osoby.

Zgromadzenia.

§. 17.

Zgromadzenia izby są zwyczajne i nadzwyczajne.

Zgromadzenia zwyczajne mają się odbywać przynajmniej dwa razy na miesiąc w dniach naprzód wyznaczyć się mających, nadzwyczajne na wezwanie przewodniczącego.

§. 18.

Aby uchwała zapaść mogła, musi być przynajmniej połowa członków na zgromadzeniu obecnych.

Uchwały zapadają większością głosów, w razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

§. 19.

Każdej narady ma być protokoł prowadzony.

Geschäftsordnung.

§. 20.

Jede Handelskammer bestimmt selbst ihre Geschäftsordnung.

Die Geschäftsordnung so wie jede wesentliche Änderung derselben ist dem Ministerium des Handels vorzulegen.

Kostenaufwand.

§. 21.

Der erforderliche jährliche Kostenaufwand für die Handelskammern ist zu einem Drittheile von der Gemeinde, wo die Kammer besteht, zu einem Drittheile von der Provinz, und zu einem Drittheile vom Staate zu decken.

§. 22.

Der Voranschlag für den Kostenaufwand ist alljährlich der Genehmigung des Handels-Ministeriums vorzulegen.

§. 23.

Die zu bezeichnende Cassa leistet auf die Anweisung der Handelskammer die Zahlungen, legt darüber Rechnungen, welche von der Handelskammer, bevor sie dem Ministerium vorgelegt werden, selbst zu prüfen sind.

§. 24.

Die Gemeinde des Ortes, wo die Handelskammer ihren Sitz hat, besorgt für ihre Rechnung zur Unterhaltung der Kammer die nothwendigen Geschäftsalitätäten.

Wien am 3. October 1848.

Porządek spraw.

§. 20.

Każda izba handlowa sama sobie ustanawia porządek prowadzenia spraw.

Porządek prowadzenia spraw równie jak każda istotna w nim odmiana mają być Ministerstwu handlu przedłożone.

Wydatki.

§. 21.

Potrzebne roczne wydatki Izby handlowej ma w jednej trzeciej ponosić gmina, w której istnieje izba, w jednej trzeciej prowincji, a w jednej trzeciej skarb państwa.

§. 22.

Obliczenie z góry wydatków potrzeba co rok przedłoży Ministerstwu handlu do potwierdzenia.

§. 23.

Hasa oznaczyć się mająca zalicza na asygnację Izby handlowej, składa z tego rachunki, które Izba handlowa sama rozpozna, nim je Ministerstwu przedłoży.

§. 24.

Gmina miejsca, gdzie Izba handlowa ma swoje siedlisko, postara się własnym kosztem o potrzebne dla izby lokale do jej czynności.

W Wiedniu dnia 3. Października 1848.

June 14. June 1849

Portuguese

.02

...mata a molhos adiante
...mata a molhos adiante
...mata a molhos adiante
...mata a molhos adiante
...mata a molhos adiante

W

.19

...molhos adiante
...molhos adiante
...molhos adiante
...molhos adiante
...molhos adiante

.22

...molhos adiante
...molhos adiante
...molhos adiante
...molhos adiante

W

.25

...molhos adiante
...molhos adiante
...molhos adiante
...molhos adiante
...molhos adiante

W

...molhos adiante
...molhos adiante
...molhos adiante
...molhos adiante
...molhos adiante

1881 1881 1881 1881 1881

92